

Riksrevisjonen sin undersøkelse av
rehabilitering
i helse- og omsorgstjenesten

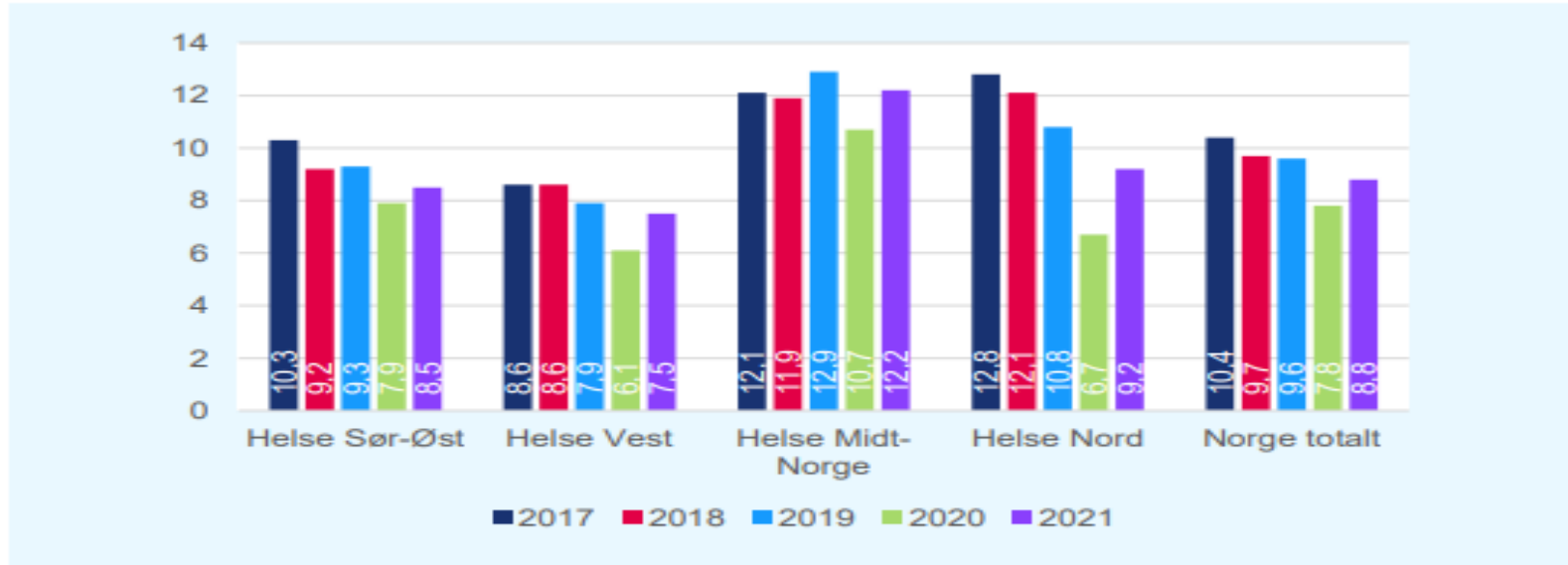
Kjersti A Erdal, direktør, ReHabiliteringsklinikken
Haukeland Universitetssjukehus

Konklusjoner

- Mange pasienter får ikke de rehabiliteringstjenestene de har behov for av kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten
- Samhandlingen mellom spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten fungerer flere steder ikke til det beste for pasientene
- Der det er svakheter i rehabiliteringstjenestene får dette store konsekvenser for pasientenes helse, arbeidsevne, familieliv og fritid.
- Styringen av rehabiliteringstjenestene er mangelfull på alle nivåer.

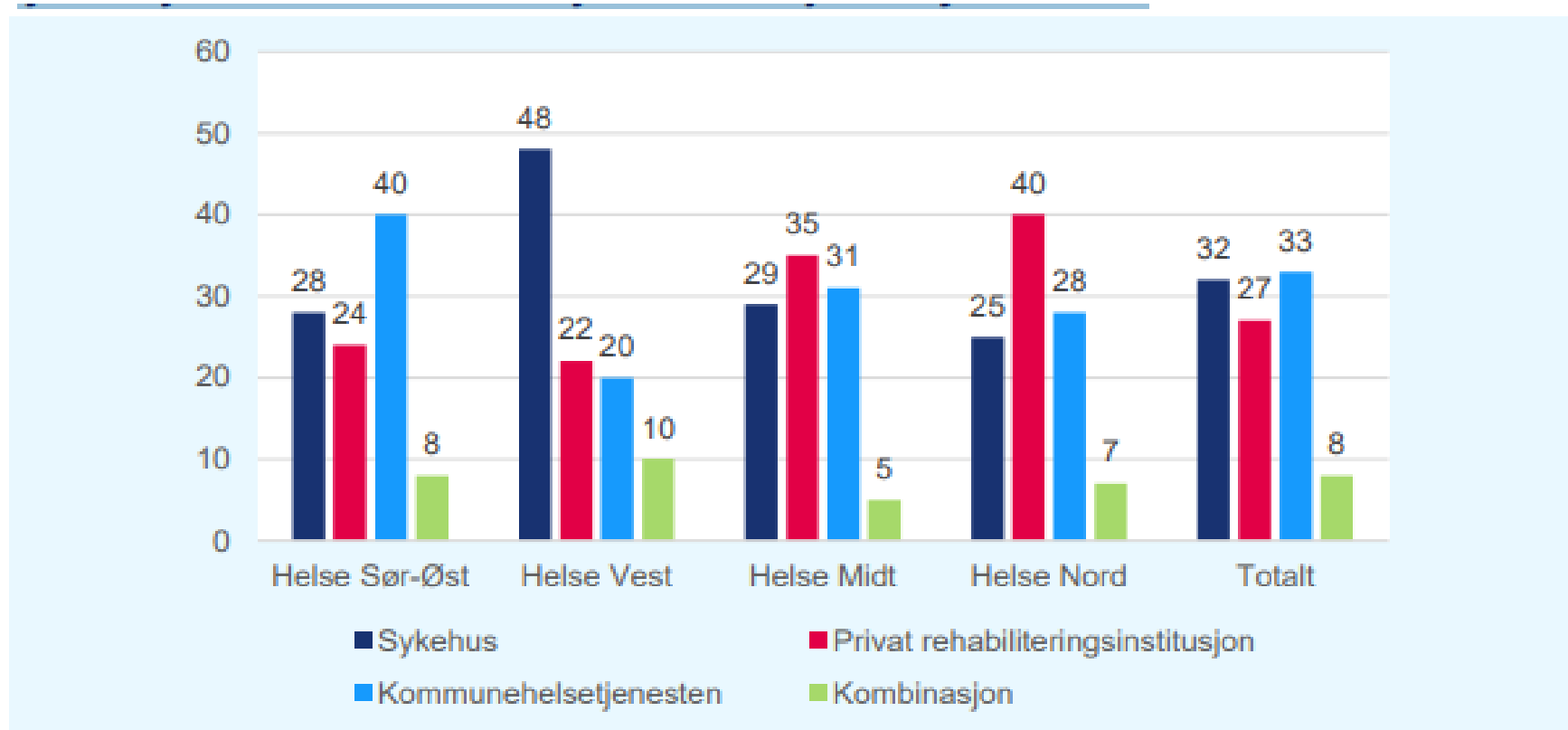
Mange pasienter får ikke de rehabiliteringstjenestene de har behov for av kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten

Figur 2 Antall rehabiliteringspasienter i spesialisthelsetjenesten per 1 000 innbyggere i perioden 2017 til 2021

Kilde: Helsedirektoratet. (2022). Rehabilitering i spesialisthelsetjenesten 2017-2021 (rapport IS-3052).

Andel rehabiliteringspasienter som fikk rehabilitering hos de ulike tjenesteyterne eller i kombinasjon av ulike tjenesteytere i 2018.

Kilde: Figuren er basert på tall fra Helsedirektoratet. (2022, 17. november). Presentasjon på Rehabiliteringskonferansen: *Den lærende rehabiliteringstjenesten*.

Samhandling mellom tjenestene

- De koordinerende enhetene i helseforetakene fungerer ikke etter intensjonen
- Ordningene med individuell plan og koordinator brukes lite
- Uklar arbeidsdeling mellom kommunene og spesialisthelsetjenesten
- Uklart om helsefellesskapene vil bidra til forbedring

Der det er svakheter i rehabiliteringstjenestene får dette store konsekvenser for pasientenes helse, arbeidsevne, familieliv og fritid

- manglende rehabilitering setter dem tilbake både fysisk, kognitivt og psykisk
- manglende rehabilitering også påvirker arbeidsevnen
- selv må ta ansvar for å få oversikt over rehabiliteringstilbudet som finnes
- tilfeldigheter og ikke pasientenes behov, som styrer hvilket tilbud som blir gitt, og at tilbudet ikke er tverrfaglig

Styringen av rehabiliteringstjenestene er mangelfull på alle nivåer

- Det mangler en overordnet strategi og målsetting for rehabiliteringsfeltet
- Det er motstridende styringssignaler når det gjelder hvem som er ansvarlig for å gi tjenestene
- De regionale helseforetakene og kommunene arbeider for lite systematisk med rehabilitering

Regional vurderingseining for rehabilitering

Regional vurderingseining for rehabilitering (Vurderingseininga) er ein funksjon ved Regionalt kompetansesenter for habilitering og rehabilitering, ReHabiliteringsklinikken i Helse Bergen

Vurderingseininga handsamar og vurderer tilvisingar til private somatiske rehabiliteringsinstitusjonar, frå fastlegar, avtalespesialistar og andre tilvisarar utanfor sjukehus. Dei fleste tilvisingane ved Vurderingseininga gjeld pasientar busett i Helseregion Vest.

Frå Årsrapport 2023

Regional vurderingseining for rehabilitering

- Vurderingseininga mottok totalt 3986 tilvisingar for vurdering
- Av desse kom 1885 (47,3 %) av alle tilvisingane frå kommunar i Helse Bergen HF- område
 - Bergen kommune 994
 - Øygarden 202
 - Askøy 170
 - Alver 150
 - Bjørnafjorden 150
 - Øvrige kommuner mellom 60 (Voss) og 1 (Ulvik)
- Pasientar med "langvarig muskel- og bløtdelsmerte" (697) utgjorde største gruppe tilviste pasientar frå HBE HF-område
- Frå HBE HF-omr. fekk 870 pasientar tilbod ved privat rehabiliteringsinstitusjon i Helse Vest
- 134 pasientar frå HBE HF-omr. fekk tilbod i institusjon utanfor Helse Vest
- Etter første vurdering blei det gitt avslag på 46,7 % av alle tilvisingane (3986)
- Vanlegaste årsak til avslag var "Pasienten bør ivareta kast av førstelinetenesta" (838)

Frå Årsrapport 2023

Regional vurderingseining for rehabilitering

Tal til samanlikning

Av 3986 tilvisingar kom:

- 1885 (47,3 %) frå Helse Bergen HF-område
- 924 (23,2 %) frå Helse Stavanger HF-område
- 768 (19,3 %) frå Helse Fonna HF-område
- 364 (9,1 %) frå Helse Førde HF-område
- 45 (1,1%) frå Norge utanfor Helse Vest

Ved 2178 tilvisingar blei pasienten tildelt rett til tverrfagleg spesialisert rehabilitering i privat institusjon.

- 1004 rehabiliteringsplassar blei tildelt pasientar frå Helse Bergen HF -område
- 538 rehabiliteringsplassar blei tildelt pasientar frå Helse Stavanger HF -område
- 420 rehabiliteringsplassar blei tildelt pasientar frå Helse Fonna HF -område
- 193 rehabiliteringsplassar blei tildelt pasientar frå Helse Førde HF -område